

Mestverwerkingscertificaten

Voor de verwerking van stikstof geldt vanaf 1 januari 2007 een systeem van mestverwerkingscertificaten.

Waarvoor krijgt u mestverwerkingscertificaten?

De mestverwerkingscertificaten worden enkel toegekend voor de verwerking van dierlijke mest die geproduceerd werd op een exploitatie gelegen in het Vlaamse Gewest.

Het Mestdecreet (BS 29 december 2006) beschrijft verwerking als:

- het exporteren van pluimveemest of paardenmest;
- het behandelen van dierlijke mest tot kunstmest;
- het behandelen van dierlijke mest tot N₂-gas;
- het behandelen van dierlijke mest tot een eindproduct dat niet afgezet wordt op Vlaamse landbouwgrond, met uitzondering van parken, plantsoenen en particuliere tuinen.

De Mestbank reikt dus mestverwerkingscertificaten uit aan mestverwerkingsinstallaties voor de hoeveelheid stikstof uit Vlaamse dierlijke mest die ze hebben verwerkt. Ook bedrijfsgroepen die hun pluimvee- of paardenmest exporteren, en mestverzamelpunten die opgeslagen Vlaamse pluimvee- of paardenmest exporteren, krijgen hiervoor mestverwerkingscertificaten.

Wanneer worden de mestverwerkingscertificaten uitgereikt?

De mestverwerkingscertificaten worden op regelmatige tijdstippen uitgereikt door de Mestbank. De Mestbank opent hiervoor een 'certificatenrekening' voor iedereen die mestverwerkingscertificaten ontvangt of overdraagt.

- Mestverwerkingscertificaten die aan bedrijfsgroepen worden uitgereikt voor de export van hun pluimvee- of paardenmest, worden per kwartaal uitgereikt en dit ten laatste op het einde van de volgende maand na elk kwartaal. De certificaten voor het 1e kwartaal worden dus ten laatste op 30 april uitgereikt, die voor het 2e kwartaal op 31 juli, die voor het 3e kwartaal op 31 oktober en die voor het 4e kwartaal tenslotte op 31 januari. In afwijking hiervan worden de mestverwerkingscertificaten voor de export van mest in 2007 en 2008 niet per kwartaal uitgereikt. Deze zullen vanaf het najaar van 2008 uitgereikt worden.
- Overige mestverwerkingscertificaten worden 1 keer per jaar uitgereikt en dit ten laatste op 31 mei van het daaropvolgende jaar. Voor de berekening van deze mestverwerkingscertificaten moet de Mestbank immers de gegevens op de jaarlijkse aangifte verwerken. In afwijking hiervan worden de mestverwerkingscertificaten voor de verwerking van mest in 2007 in het najaar van 2008 uitgereikt.

Waarvoor dienen mestverwerkingscertificaten?

De verworven mestverwerkingscertificaten kunnen niet alleen gebruikt worden om te voldoen aan de mestverwerkingsplicht van het jaar waarin de mest verwerkt is, maar ook om te voldoen aan de mestverwerkingsplicht van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de mest verwerkt is.

Voorbeeld:

Mestverwerkingscertificaten die uitgereikt worden voor de verwerking van mest in 2008, mogen dus ofwel gebruikt worden om te voldoen aan de verwerkingsplicht van het jaar zelf (2008) of aan de mestverwerkingsplicht van het vorig jaar, namelijk 2007.

Als u gebruikmaakt van mestverwerkingscertificaten, die verkregen zijn voor de verwerking of export in een bepaald jaar om te voldoen aan de verwerkingsplicht van het jaar ervoor, moet u dit aan de Mestbank melden via een overdrachtsformulier. Meer informatie vindt u onder de rubriek 'Verhandelen of overdragen van mestverwerkingscertificaten'.

Daarnaast kunnen mestverwerkingscertificaten ook vrij verhandeld worden tussen bedrijfsgroepen, mestverzamelpunten en mestverwerkingseenheden. De overdrachten van mestverwerkingscertificaten worden geregistreerd bij de Mestbank. Meer informatie vindt u onder de rubriek 'Verhandelen of overdragen van mestverwerkingscertificaten'.

Mestverwerkingscertificaten (MVC)-rekening

Bij de toekenning van de mestverwerkingscertificaten (MVC) wordt naar elke verwerkingseenheid, elk mestverzamelpunt of de contactpersoon van elke bedrijfsgroep een brief met overzicht van zijn MVC-rekeningen opgestuurd. Landbouwers die deel uitmaken van een bedrijfsgroep, maar geen contactpersoon zijn, ontvangen een afschrift van deze brief. In dat overzicht vindt u een gedetailleerde lijst van alle verrichtingen op uw MVC-rekeningen. Deze verrichtingen kunnen zowel toekenning van nieuwe MVC, overdrachten van MVC van of naar uw rekening, annuleringen of rectificaties betreffen. Daarnaast geeft dit overzicht ook duidelijk het saldo op de MVC-rekeningen weer. Dit saldo is het totaal aantal MVC pluimvee en MVC niet-pluimvee dat u bezit op het moment dat het overzicht afgedrukt is.

U kan, met een aangetekende brief binnen de 30 kalenderdagen na ontvangst van dit overzicht, bezwaar indienen bij de gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Landmaatschappij, Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel.

Mestverwerkingsplicht

Hieronder zijn de procedures beschreven die **algemeen** van toepassing zijn.

Bedrijven die een aanvraag bij de Mestbank hebben ingediend voor bedrijfsontwikkeling na bewezen mestverwerking of die een overname van nutriëntenemissierechten (NER) op voorwaarde van mestverwerking deden, vallen onder een afwijkend regime. Voor de procedures bedrijfsontwikkeling na bewezen mestverwerking en de overname van nutriëntenemissierechten (NER) op voorwaarde van mestverwerking, gelden immers specifieke eisen omtrent de mestverwerkingsplicht. Meer informatie hierover vindt u op onze website www.vlm.be: klik door naar Land- & Tuinbouwers > Mestbank > Nutriëntenemissierechten.

De mestverwerkingsplicht is de hoeveelheid mest, uitgedrukt in kg N, die een bedrijfsgroep in een bepaald kalenderjaar moet hebben verwerkt. Deze mestverwerkingsplicht wordt berekend als een percentage van het nettostikstofoverschot van de bedrijfsgroep, die de som is van de mestoverschotten van de exploitaties binnen de bedrijfsgroep. Het te verwerken percentage is maximaal gelijk aan 60 % en indien de te verwerken hoeveelheid minder dan 5000 kg netto stikstof bedraagt, is de bedrijfsgroep van deze verplichting ontheven.

Onder het nettostikstofoverschot van een exploitatie wordt verstaan: de netto op de exploitatie geproduceerde hoeveelheid N uit dierlijke mest, verminderd met de hoeveelheid N uit dierlijke mest die op de oppervlakte landbouwgronden van de exploitatie mag worden opgebracht.

Welk percentage van het mestoverschot de verwerkingsplicht beslaat, hangt af van de gemeente(s) waar de exploitaties van de bedrijfsgroep gelokaliseerd zijn.

Het te verwerken percentage in een bepaald kalenderjaar bedraagt 0,60 % per volle schijf van 1000 kg nettostikstofoverschot van de bedrijfsgroep van dat kalenderjaar, vermeerderd met volgende percentages:

1. in gemeenten met een gemeentelijke productiedruk kleiner of gelijk aan 170 kg N per hectare: 10 %;
2. in gemeenten met een gemeentelijke productiedruk groter dan 170 kg stikstof per hectare en lager of gelijk aan 340 kg stikstof per hectare: 20%
3. in gemeenten met een gemeentelijke productiedruk groter dan 340 kg stikstof per hectare: 30 %.

Een lijst van de gemeentelijke productiedruk per gemeente vindt u in de bijlage II van het uitvoeringsbesluit van het Mestdecreet (BS 29 december 2006) op onze website: www.vlm.be, klik door naar Regelgeving > Mestbank > Besluiten > Mestdecreet > Besluit van de Vlaamse Regering 9 maart 2007.

Wanneer niet aan de mestverwerkingsplicht van een bepaald kalenderjaar voldaan is, bedraagt de geldboete 2 euro per kg N die te weinig verwerkt is. Bij een tweede en volgende overtreding binnen de vijf kalenderjaren, wordt de geldboete 4 euro per kg N die te weinig verwerkt is.

Hoe voldoet u aan uw mestverwerkingsplicht?

Een bedrijfsgroep kan op verschillende wijzen voldoen aan haar mestverwerkingsplicht. De meest voor de hand liggende wijze is het verwerven van mestverwerkingscertificaten die de Mestbank uitreikt voor export en mestverwerking. Daarnaast kan een bedrijfsgroep er ook voor kiezen om minder mest te produceren of een equivalent aan nutriëntenemissierechten definitief te laten annuleren.

De mestverwerkingscertificaten mogen voor maximaal 5.000 kg netto N afkomstig zijn van pluimveemest die werd geproduceerd door een andere bedrijfsgroep. Buiten deze beperking kan de mestverwerkingsplicht voor 100 % ingevuld worden via mestverwerkingscertificaten, verkregen door export of verwerking van mest van een ander bedrijf.

Zoals reeds vermeld in de rubriek 'Waarvoor dienen mestverwerkingscertificaten?' kunnen mestverwerkingscertificaten niet alleen gebruikt worden om te voldoen aan de mestverwerkingsplicht van het jaar waarin de mest verwerkt is maar ook aan de mestverwerkingsplicht van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de mest verwerkt is.

Opgelet: een uitzondering op dit principe is van toepassing als uw bedrijf een **bedrijfsontwikkeling na bewezen mestverwerking** heeft aangevraagd. Als u als landbouwer een aanvraag tot bedrijfsontwikkeling na bewezen mestverwerking hebt ingediend, moet de extra verwerking ten gevolge van de aanvraag tot bedrijfsontwikkeling bewezen worden met mestverwerkingscertificaten van het betrokken jaar. Dit betekent dat de mestverwerkingscertificaten bekomen door de verwerking van mest in een bepaald jaar, niet kunnen gebruikt worden om te voldoen aan de bijkomende mestverwerkingsplicht ten gevolge van de uitbreiding van het voorgaande jaar. Tevens moet deze bijkomende mestverwerkingsplicht bewezen worden door verwerking van mest afkomstig van het uit te breiden bedrijf.

Meer informatie over de voorwaarden en procedures voor de bedrijfsontwikkeling na bewezen mestverwerking vindt u op onze website www.vlm.be: klik door naar Land- & Tuinbouwers > Mestbank > Nutriëntenemissierechten > Uitbreiding.

Ook bij een aanvraag tot **overname van nutriëntenemissierechten op voorwaarde van mestverwerking** gelden andere regels over de mestverwerkingsplicht. Als u als landbouwer nutriëntenemissierechten (NER) op voorwaarde van mestverwerking overnam, dan moet u in het jaar van overname bovenop uw basismestverwerkingsplicht de stikstofproductie ten belope van 25 % van de overgenomen NER verwerken. Deze 25 % moet verwerkt worden door verwerking van mest die afkomstig is van uw eigen bedrijf en moet in het betrokken kalenderjaar verwerkt zijn. Meer informatie hierover vindt u op onze website www.vlm.be: klik door naar Land- & Tuinbouwers > Mestbank > Nutriëntenemissierechten.

Verhandelen of overdragen van mestverwerkingscertificaten

Mestverwerkingscertificaten zijn vrij verhandelbaar. De overdrachten moeten aan de Mestbank gemeld worden via overdrachtsformulieren.

AANDACHT: Indien u als landbouwer mest aanvoert naar een mestverwerkingsinstallatie of een verzamelpunt dat exporteert, zullen de mestverwerkingscertificaten die de Mestbank aan hen toekent, niet automatisch aan u worden overgedragen. Indien u zich in deze situatie bevindt, raden we u dan ook ten stelligste aan om **sluitende afspraken en contracten** te maken met de installatie die uw aangevoerde mest verwerkt of exporteert.

Formulier 'Overdracht van mestverwerkingscertificaten'

Als u uw mestverwerkingscertificaten wil overdragen naar een andere bedrijfsgroep, een ander mestverzamelpunt of een andere verwerkingseenheid, moet u dit binnen een bepaalde termijn kenbaar maken aan de Mestbank. Hiervoor vult u een overdrachtsformulier in.

Ook als u uw mestverwerkingscertificaten van een bepaald jaar van verwerking (bv. 2008) wenst te gebruiken voor het bewijzen van uw mestverwerkingsplicht van het voorgaande jaar (bv. 2007), moet u dit kenbaar maken met een formulier 'Overdracht van mestverwerkingscertificaten'. Ten slotte kunnen in het kader van een bedrijfsontwikkeling na bewezen mestverwerking of van een bedrijfsontwikkeling door overname van nutriëntenemissierechten op voorwaarde van mestverwerking, met dit overdrachtsformulier mestverwerkingscertificaten aan een bedrijf binnen uw bedrijfsgroep overgedragen worden.

Dit formulier moet door de aanbieder en de ontvanger van de mestverwerkingscertificaten ondertekend worden. Voor overdracht van/naar een bedrijfsgroep, is het de contactpersoon van de bedrijfsgroep die moet ondertekenen, voor verzamelpunten of verwerkingseenheden tekent de bedrijfsleider.

Een exemplaar van dit overdrachtsformulier zal meegestuurd worden met de toekenning van uw mestverwerkingscertificaten en zal te vinden zijn op www.vlm.be: klik op Formulieren > Mestproblematiek

Via dit overdrachtsformulier laat u aan de Mestbank weten:

- naar wie u uw certificaten wenst over te dragen;
- van welke mestverwerkingscertificatenrekening (jaartal): per jaar krijgt u immers een nieuwe rekening;
- naar welke mestverwerkingscertificatenrekening (jaartal): u kan uw mestverwerkingscertificaten gebruiken om uw mestverwerkingsplicht van het vorige jaar te vervullen;
- om hoeveel en om welke certificaten het gaat: aantal kg stikstof en aanduiding pluimvee- of niet-pluimveemest, jaar verwerking.

Het is belangrijk dat u de overdrachten tijdig meldt aan de Mestbank. Op het ogenblik dat de Mestbank moet controleren of een bedrijfsgroep aan zijn verwerkingsplicht heeft voldaan, moeten de mestverwerkingscertificaten immers op de juiste certificatenrekening staan.

U stuurt het overdrachtsformulier naar de Mestbank in de provincie van de aanbieder. De adressen en contactpersonen staan vermeld op de formulieren.

Termijnen waarbinnen overdrachtsformulieren overgemaakt moeten worden

Als algemene regel geldt dat overdrachten van of naar een certificatenrekening van een bepaald jaar X ten laatste op 30 september X+2 aan de Mestbank moeten gemeld zijn.

Voorbeeld:

Overdrachten van of naar een certificatenrekening van 2007, moeten ten laatste op 30 september 2009 aan de Mestbank overgemaakt zijn.

Opgelet: indien u een aanvraag heeft ingediend voor een bedrijfsontwikkeling na bewezen mestverwerking, dan geldt in het jaar van de aanvraag een beperktere termijn waarbinnen overdrachten van mestverwerkingscertificaten mogelijk zijn. Dit stelt de Mestbank in staat om de voorwaarden verbonden aan de aanvraag te beoordelen en tijdig de gevraagde nutriëntenemissierechten-mestverwerking toe te wijzen aan uw bedrijf.

Meer informatie over de voorwaarden en procedures betreffende de bedrijfsontwikkeling na bewezen mestverwerking vindt u op onze website www.vlm.be: klik door naar Land- & Tuinbouwers > Mestbank > Nutriëntenemissierechten > Uitbreiding

Relevante wetgeving

- Art. 29 van het Mestdecreet
Het Mestdecreet vindt u op onze website: www.vlm.be. Klik door naar Regelgeving > Mestbank > Decreten > Decreet van 22 december 2006
- Besluit van de Vlaamse regering betreffende de mestverwerking van 10 oktober 2008.
Na publicatie in het Belgisch Staatsblad vindt u dit uitvoeringsbesluit op onze website: www.vlm.be. Klik door naar Regelgeving > Mestbank > Besluiten > Mestdecreet > Besluit van de Vlaamse Regering van 10 oktober 2008.